

تغییر نشان «موزه هنرهای معاصر» ددرساز شد

ویرانی یک هویت تاریخی

علیرضا بخشی استوار

شاید نماند که موزه هنرهای معاصر تهران شامل جامع‌ترین و مهم‌ترین گنجینه‌های هنر مدرن در خارج از اروپا و آمریکای شمالی و مالک یکی از ۵ تا ۱۰ مجموعه مهم هنر نوگرا در دنیا است. همین جمله در اهمیت جایگاه هنرهای معاصر تهران کافی است؛ جایی که در آن آثار هنرمندان شهیری همچون پیکاسو، ونسان ون گوگ، پل گوگن، فرانسیس بیکن، اندی وار هول، مارک روتکو و بسیاری

دیگر از مشاهیر هنرهای تجسمی جهان نگهداری می‌شود و هم‌مالک مجموعه بسیار جامعی از هنر نوگرا و معاصر ایران محسوب می‌شود. از این جهت و به دلیل ارزش بالایی که هر کدام از این آثار به لحاظ هنری و البته مادی دارند، از این مجموعه به عنوان گنجینه‌های ملی برای ایرانیان یاد می‌شود.

اما موزه هنرهای معاصر که سال ۱۳۵۶ بنا شده است مدتی است در جریان یک بازسازی قرار گرفت. این بازسازی از روز نخست با مخالفت‌های گسترده‌ای روبرو شد و بسیاری از هنرمندان و فعالان در این حوزه درباره سرنوشت آن نگران بودند.

در دیهشت‌ماه سال ۹۷ و چندی پس از برگزاری نمایشگاه آثار علی اکبر صادقی بود که اعلام شد این موزه در یک طرح پنج‌ساله با بودجه ۲۰۰ میلیاردی و با پایان شهریور ماه همان سال ترمیم و بازسازی می‌شود. گفته‌ای که نمایان بود: پس یک ناپختگی برمی آید چرا که ترمیم موزه متناسب با حجم کاری که مسئولان موزه قصد کرده بودند در طول پنج یا شش ماه منطقی به نظر نمی‌رسید. در همان ایام به‌طور مشخص اعلام کردند که بازسازی موزه تا پایان ماه طول می‌کشد که این تاریخ هم منطقی به نظر نمی‌رسید. مهربان همان سال یادداشتی

در همین روزنامه «توسعه ایرانی» تحت‌عنوان «موزه هنرهای معاصر در دست مرمت یا سمبل کاری» نوشتیم و منتشر شد که در پی آن، برخی از اعضای انجمن‌های تجسمی، گالری‌داران و هنرمندان طی نشستی در موزه هنرهای معاصر از عوامل و افرادی که در بازسازی موزه دخیل بودند پرسش‌هایی را درباره چگونگی پیشرفت مراحل مرمت و دلایل آن پرسیدند که جواب‌ها قانع‌کننده نبود و علیرغم این اتفاق، از سوسوی جامعه هنرمندان هم واکنشی درخور صورت نگرفت.

مرمت و بازسازی این مجموعه ادامه پیدا کرد تا روز ۸ دی ماه ۹۹ یعنی بیش از دو سال و نیم از شروع مرمت (که قرار بود شش ماهه به پایان برسد) مسئولان موزه قصد کردند که در قالب یک نشست خبری، گزارشی از نحوه عملکرد مرمت و تغییر هویت بصری فضای موزه ارائه دهند. فارغ از این که

در همین روزنامه «توسعه ایرانی» تحت‌عنوان «موزه هنرهای معاصر در دست مرمت یا سمبل کاری» نوشتیم و منتشر شد که در پی آن، برخی از اعضای انجمن‌های تجسمی، گالری‌داران و هنرمندان طی نشستی در موزه هنرهای معاصر از عوامل و افرادی که در بازسازی موزه دخیل بودند پرسش‌هایی را درباره چگونگی پیشرفت مراحل مرمت و دلایل آن پرسیدند که جواب‌ها قانع‌کننده نبود و علیرغم این اتفاق، از سوسوی جامعه هنرمندان هم واکنشی درخور صورت نگرفت.

مرمت و بازسازی این مجموعه ادامه پیدا کرد تا روز ۸ دی ماه ۹۹ یعنی بیش از دو سال و نیم از شروع مرمت (که قرار بود شش ماهه به پایان برسد) مسئولان موزه قصد کردند که در قالب یک نشست خبری، گزارشی از نحوه عملکرد مرمت و تغییر هویت بصری فضای موزه ارائه دهند. فارغ از این که

مرمت موزه چه روندی را طی کرده طی این روزها آن چه واکنش بسیاری از مخاطبان را در پی داشته، تغییر لوگو یا همان نشان موزه‌های معاصر است. اگرچه رضا عابدینی گرافیسیت

موزه هنرهای معاصر تهران

رضا عابدینی اعلام کرده که نشان فعلی موزه هنرهای معاصر، یک نشان بومی است که در فضای بین‌المللی نمی‌تواند به عنوان یک نشان جهانی ارائه شود و از سوی دیگر مدعی شده که نداشتن هویت بصری یک ضعف بزرگ برای موزه هنرهای معاصر تهران است

اهالی عرصه هنر به این تغییر نشان موزه هنرهای معاصر واکنش‌های شدیدی نشان داده‌اند و آن را نوعی تخریب و ویرانگری در ساختار و هویت موزه عنوان کردند. همین موضوع باعث شد که احسان آقایی، رئیس موزه هنرهای معاصر طی بیانیه‌ای از عدم تغییر نشان این موزه خبر دهد. این اتفاق به فاصله چند ساعت از این موج اعتراض رخ داده است.

با این همه و به دلیل عدم صداقت و شفافیت مدیران این موزه در سال‌های گذشته، هنوز بیم آن می‌رود که این اتفاق بیشتر شبیه به یک نوع وقت‌خریبی و کاهش حساسیت افکار عمومی در طول زمان باشد. امید است که مسئولان امر در این باره به مردم که صاحبان اصلی این موزه هستند تصمیم‌های قانونی متناسبی بدهند.

کتابخانه

رفتگران از کتاب‌های سطل زباله کتابخانه ساختند

به گزارش خبرگزاری کتاب ایران به نقل از سیاست دلی، رفتار شهرداری شهر آنگارا کتاب‌هایی که در زباله‌ها پیدای می‌کند جدا کرده و از آنها کتابخانه‌های بزرگ ساخته است. هر چند پیش از این شبکه‌سی‌ان‌ان گزارشی مفصلی از این کتابخانه در پایتخت تریه منتشر کرده بود اما در آن گزارش خبرنگار آمریکایی طوری صحبت می‌کرد که انگار کتابخانه موقتی است ولی سه سال از شروع این کتابخانه گذشته و هر روز بر تعداد کتاب‌های آن افزوده می‌شود. حالا دیگر کارگران شهرداری آنگارا به کمک بستمور ۲۳ ساله آمده‌اند و آن‌ها نیز کتاب‌های دور ریخته شده را به مکان فعلی کتابخانه واقع در یک کارخانه سابق آجرپزی می‌آورند. این کارگران شهرداری در منطقه چانکایا شده‌اند و وقت صرف جمع‌آوری کتاب‌های دور انداخته شده از میان زباله‌های شهر کردند و با استفاده از آنها کتابخانه خود را به ۱۵ هزار نسخه کتاب رسانده‌اند و حالا حتی به سازمان‌های دولتی نیز کتاب قرض می‌دهند. ساختمان کتابخانه یک کارخانه آجرسازی قدیمی در نزدیکی اداره بهداشت است. به گفته کارگران، معلمان مدارس روستایی از سراسر تریه متقاضی این کتاب‌ها برای دانش‌آموزان هستند. این کتابخانه در سپتامبر سال ۲۰۱۷ میلادی به روی عموم باز شد و افراد شروع به اهدای کتاب به این کتابخانه کردند. مهم‌ترین کتاب‌های موجود در این کتابخانه هم کتاب‌های ادبیات و علمی است.

پرده نقره‌ای

مرگ سینماگر ایرانی - فرانسوی بر اثر کرونا

روبر حسین، بازیگر و کارگردان سینما و تئاتر و فیلمنامه‌نویس فرانسوی که برای پروژه‌های سینمایی و نمایشی بزرگ بود با اکتباس از کلاسیک‌هایی چون «پینوکیو» و «گوزبشت نوتردام» شهرت داشت ۳۱ دسامبر یک روز پس از تولد ۹۳ سالگی خود در پاریس بر اثر عوارض ناشی از ابتلا به کووید ۱۹ از دنیا رفت. کاندیس پاتو همسر حسین به خبرگزاری فرانسه گفت که او در بیمارستان بر اثر مشکل تنفسی درگذشت. روبر حسین در ۳۰ دسامبر ۱۹۲۷ در پاریس به دنیا آمد. پدرش آندره امین‌الله حسین، آهنگساز رزرتشتی ایرانی و مادرش یک ارتدکس روسی بود.

او از نوجوانی کارش را با کارگردانی و بازیگری در تئاتر آغاز کرد. حسین از ۱۹۵۳ به عنوان بازیگر وارد سینمای فرانسه شد و در دهه ۱۹۶۰ بازی در نقش کنت ژوفره دو پیراک در مجموعه فیلم‌های عاشقانه «آژولیک» به شهرت رسید. او همچنین از سوی تعدادی کارگردانان هنری دعوت به کار می‌شد از جمله روزبه وادیم که برای بازی در نقش معشوق بریزیت بارود در فیلم «عشق روی بالش» (۱۹۶۲) حسین را انتخاب کرد. حسین همچنین در ۱۹۶۱ در فیلم «خانم بی‌مراعات» مقابل سوفیالورن ظاهر شد. حسین در سال‌های بعدی دوران کاری‌اش، انرژی خود را معطوف به تولیدات بزرگ نمایشی کرد تا مردم عادی را به سالن‌های تئاتر بکشاند. او این نمایش‌های پرهنر را به عبارتی تبلیغاتی «تئاتر شبیه آنچه هیچ‌گاه در سینما ندیده‌اید» معرفی می‌کرد.

یکی از اجراهای صحنه‌ای او «سن هور» بود که در روزگشگاه ۸۱ هزار نفری استاد دو فرانس در حومه پاریس به صحنه رفت. ژیل ژاکوب رئیس سابق جشنواره فیلم کن در توئیتر در توصیف حسین نوشت: «او شاهزاده تئاتر برای توده مردم بود.» حسین در ۲۰۰۵ نشان لژیون دونور فرانسه را دریافت کرد. او سه بار از دواج کرد و چهار فرزند دارد.

را تجربه می‌کنیم و گویی هر کدامشان شرح حال آن دوره از زندگی خالق این اثر پر شور است.

همسان و همسکوت

یزد، پایلوت مطالعات وزارت میراث فرهنگی در سال ۱۴۰۰

با هماهنگی ادارات کل استانی، مدیران و بهره‌برداران تأسیسات گردشگری طی یک سال اخیر، برای اولین بار در قالب راه‌اندازی سامانه جامع نظارت و ارزیابی خدمات گردشگری (جانا) انجام شد.

اظهار کرد: «پس از همه‌گیری ویروس کرونا و تصمیم ستاد ملی مقابله با کرونا مبنی بر محدودیت‌های ایجاد شده برای سفرهای ورودی و داخلی، تلاش‌های انجام شده برای سفرهای مدیریت شده، هوشمند و ایمن در دستور کار وزارت قرار گرفت.»

او ادامه داد: «طی جلسه‌های متعدد با وزارت بهداشت و موافقت‌های انجام شده، مقرر شد سامانه‌های هوشمند جانا و ماسک با اتصال و تبادل اطلاعات لازم، ضمن دسترسی به اطلاعات افراد مبتلا به کووید ۱۹، از سفر این افراد مانع به عمل آید.»

برای گردشگری پساکرونا را مورد تأکید قرار داد. با اجرای این پژوهش‌ها، مدل پهنه‌بندی میراث فرهنگی استان یزد ارائه خواهد شد و همه اقدامات حفاظتی لازم نیز در این زمینه سرعت خواهد گرفت.

مدیر کل نظارت و ارزیابی خدمات گردشگری کشور نیز با حضور در این جلسه هم‌اندیشی گفت: «با برگزاری جلسات مشترک با وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، مقدمات هماهنگی و اتصال اطلاعات مرتبط با بیماران شناسایی شده کووید ۱۹ و تأسیسات گردشگری تحت نظارت وزارت فراهم شد.»

سیدجواد موسوی افزود: «یکی از مشکلات اساسی در نظارت و ارزیابی خدمات گردشگری تاکنون، عدم دسترسی و اطلاع از میزان تأسیسات گردشگری کشور در فضای سامانه الکترونیک بوده که این مهم طی برنامه‌ریزی انجام شده

کنشی جهان‌وطنی و ویرای مرزهای سیاسی

«هم‌سان و هم‌سکوت»، تجلی تلفیق‌گرایی در آثار علیزاده است؛

موسیقی

سینتا حامدی نژاد

جدیدترین آلبوم موسیقی استاد حسین علیزاده با عنوان «هم‌سان و هم‌سکوت» با همراهی امیراند تر بود روزهای پیش، توسط مؤسسه فرهنگی-هنری تار و بود منتشر شد. علیزاده سال‌هاست در میان انواع فعالیت‌های موسیقایی، در پی خلق آثار تلفیقی نیز هست. «هم‌سان و هم‌سکوت» نیز ذیل فعالیت‌های موسیقایی تلفیقی او جای می‌گیرد. تلفیق‌گرایی پیامد «جهانی‌شدن فرهنگی» است که در آن، آثار فرهنگی و هنری فراتر از نظارت دولت‌ها و با عبور از مرزها در سرتاسر جهان فراگیر شده و حوزه‌های نوپدید را برای بیان هنری و تولیدات فرهنگی می‌گشایند. تلفیق‌گرایی در موسیقی ایران رانیزی می‌توان حاصل همین فرآیند جهانی‌شدن فرهنگی و شکل‌گیری هنرمندان جهان‌وطن و آثار هنری هیبریدی دانست.

تلفیق‌گرایی برای علیزاده هرگز در سطح یک هم‌نشینی ساده از نوازندگان ایرانی و غیر ایرانی خلاصه نمی‌شود. در آثار او، موسیقی زبان جهانی است و کنش اجرای موسیقی، کنشی جهان‌وطنی و ویرای مرزهای سیاسی است و تجربیات موسیقایی او نیز گواه این مدعا است و هرآورد چنین اهمیتی،

رئیس پژوهشگاه میراث فرهنگی و گردشگری کشور ۱۱ دی‌ماه با حضور در جلسه هم‌اندیشی معرفی یزد به عنوان پایلوت مقصد ایمن گردشگری و مطالعات باستانی کشور که در محل استانداری برگزار شد، گفت: «سال آینده تمرکز فعالیت‌های پژوهشگاه، در استان یزد و با هدف معرفی بهتر پتانسیل‌های گردشگری آن خواهد بود.»

به گزارش روابط عمومی اداره کل میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی استان یزد، به‌روز عمرانی

افزود: «هرساله تمرکز پژوهشگاه برای انجام مطالعات باستان‌شناسی بر یکی از استان‌هاست و در استان یزد نیز قبلاً پژوهش‌هایی انجام شده که مصداق آن مطالعات صورت گرفته در خصوص زیلولی می‌باشد.»

وی در ادامه بخشی از مطالعات انجام شده توسط این پژوهشگاه در استان‌های کرمان و سیستان و بلوچستان در سال جاری را تشریح کرد و با اشاره به ظرفیت یزد در حوزه پژوهش، اظهار کرد: «پژوهشگاه در این استان انجام فعالیت‌هایی در حوزه‌های باستان‌شناسی، مردم‌نگاری، زبان‌شناسی، مردم‌شناسی، حفاظت و مرمت، موزه‌سبزی در موزه‌ها، گردشگری و دستورالعمل بهره‌برداری از بوم‌گردی‌ها را برای سال آینده در دستور کار خود دارد.»

عمرانی در این نشست با اشاره به وجود جاذبه‌های طبیعی در یزد، توجه جدی به اکوتوریسم و میراث طبیعی استان